

אניש קאפור

חתן פרס בראשית לשנת 2017

הפסל המהפכני של ימינו אניש קאפור (Anish Kapoor) - חתן פרס בראשית לשנת 2017

אחד האמנים המשפיעים של הדור מבטיח להפנות את כספי "פרס הנובל היהודי" - מיליון דולר - לסיוע לפתרון בעיית הפליטים קרן פרס בראשות (Genesis Prize Foundation) הודיעה היום כי אניש קאפור - אחד האמנים הדגולים ביותר החיים בעולם היום - הוא החתן הרביעי של פרס בראשית (Genesis Prize). הפרס, שזכה לכינוי "הנובל היהודי" ע"י המגזין "טיים", הוענק לראשונה ב-2014 לראש עיריית ניו יורק לשעבר, איש עסקים ונדבן מייקל בלומברג. ב-2015 נבחר שחקן קולנוע, מפיק ופעיל חברתי מייקל דאגלס לחתן השני של הפרס. ב-2016 זכה בפרס הכנר ישראל-אמריקאי יצחק פרלמן.

אניש קאפור הינו אחד האמנים החדשניים והמשפיעים בדורו. בין עבודותיו כלולות פסל "היפוך העולם, ירושלים" במוזיאון ישראל.

"שער העננים" בפארק המילניום שבשיקגו. "אורביט" בפארק האולימפי של לונדון. קאפור יצר גם את גלעד הזיכרון לשואה בבית הכנסת הליברלי בלונדון ואת פרויקט 70 הנרות לכבוד יום השואה הבינלאומי 2015 לציון 70 שנה לשחרור מחנה המוות אושוויץ. קאפור קיבל ב-1991 את פרס טרנר היוקרתי לאמנות חזותית וב-2013 זכה לתואר אביר הממלכה הבריטית. הוא נולד במומביי, הודו לאם יהודייה מבגדד ואב הודי. בגיל 16 עלה לישראל והתגורר כאן תקופה קצרה. מאמצע שנות ה-70 הוא חי ופועל בבריטניה. מעבר לפועלו בתחום האמנות, לחתן הפרס היסטוריה ארוכה של פעילות חברתית ומחויבות לצדק חברתי. במשך שנים הוא השמיע את קולו למען הפליטים וזכויות אדם של אלה אשר נאלצו לעזוב את ארצם בגלל רדיפה או מלחמה. לאחרונה הוא ביקר במחנה הפליטים הסורים זעתי בירדן במסגרת התוכנית לטיפול באמנות של ארגון UNICEF, המיועדת לסייע לילדי הפליטים שחוו את זוועות המלחמה, להביע את מצוקתם דרך יצירה אמנותית.

אניש קאפור מתעתד לנצל את כספי הזכייה ואת הבמה העולמית של פרס בראשית, כדי להעלות מודעות לסבלם של הפליטים ולהגביר את המאמץ של הקהילה היהודית העולמית לסייע לפתרון משבר הפליטים החמור הזה. יותר מ-12.5 מיליון אזרחים סורים איבדו את ביתם במהלך המלחמה - מתוכם כ-2.5 מיליון ילדים. לדבריו של מייסד שותף ויו"ר קרן פרס בראשית סטן פולובק: "אנו שמחים מאוד להעניק את הפרס היוקרתי הזה לאניש קאפור. ההשפעה העמוקה של עבודתו ממשיכה את ההיסטוריה הארוכה של התרומה היהודית לאמנות העולמית, בעוד הפעילות חברתית שלו מחזקת את מחויבות של העם היהודי למורשת ההומניזם והעזרה לזולת. אנו מוקירים בפרט את העובדה כי בעולם הציני של ימינו קאפור ממשיך לפעול למען אלה שהגורל התאכזר להם, וקורא בכך תיגר על כולנו - לתת כתף איפה שאנו יכולים. אנו בטוחים כי מחויבותו לסייע לפליטים והעקורים מסוריה תהדהד בעולם היהודי כולו ובמיוחד בקרב הדור הצעיר."

בהודעתו לרגל קבלת הפרס אמר אניש קאפור: "יש לי הכבוד לקבל את פרס בראשית לשנת 2017. שאיפותיו של הפרס הינן נדיבות, פתוחות לב ואנושיות. הוא שואף להרחיב את ההקשר של הזהות היהודית וקורא ליהודים ולא-יהודים לעבוד יחד כדי להשפיע על העניינים הגדולים של זמננו.

הזהות וההיסטוריה היהודיות ידעו מצבים חוזרים ונשנים של אדישות, רדיפות ושואה. שוב ושוב היינו חייבים למקם את עצמנו מחדש ולתת זהות חדשה לקהילותינו. כיורשים ונושאים של ערכים יהודיים לא ראוי לנו להתעלם ממצוקת האנשים שנרדפים, שאיבדו הכל ונאלצו להימלט כפליטים בסכנת חיים. תודעת הזר שוכנת בלבה של הזהות יהודית וזה מה שמניע אותי, בקבלת פרס בראשית, להעביר את כספי הפרס לסיוע לפליטים.

אני אמן, לא פוליטיקאי, ואני מרגיש שאני חייב לצאת נגד אדישות לסבלם של אחרים. ישנם מעל 60 מיליון פליטים בעולם כיום - לא משנה, מה היא הגיאוגרפיה של העקירה, משבר הפליטים הוא

ממש כאן על סף דלתנו. אני פונה אל אנשים בעלי מצפון בקהילה היהודית העולמית, ולאלה שמחוצה לה, החולקים תחושה זו לא יכולים להישאר פסיביים ושקטים, וקורא להם להצטרף לקריאה של פרס בראשית, לסייע בהצלת חיים ולהעניק לפליטים הזדמנות לחזור לשגרת חיים.

לאבד את ביתך, את ארצך, את תחושת השייכות - זאת חוויה קשה מנשוא. כל מה שנוותר זה רק הגוף. ואני שואל: כמה זמן נותר לפני שרבים מהפליטים יאבדו גם את גופם?

ביחד עם פרס בראשית, הצבנו לעצמנו משימה לעבוד למען הפליטים. יש לנו חובה לשכנע את העולם כי הם - הפגיעים ביותר - זקוקים לחמלה ואמפתיה שלנו. שלומם ורווחתם הוא שלנו; הייאוש שלהם הוא שלנו. זהו המסר שלנו.

אני מאמין כי באקלים הפוליטי הנוכחי בכל העולם, חשוב יותר מתמיד כי נמשיך לעמוד נגד מדיניות ממשלתית נתעבת הפוגעת באתיקה שלנו ובמושגים בסיסיים של מה זה אומר להיות אדם. כיהודים, עלינו לשאול האם המציאות הזאת היא קרובה לביתנו יותר ממה שהיינו רוצים, ואנחנו חייבים לגנות את המדיניות הבדלנית של הממשלה המתיימרת לייצג אותנו. יחד עם פרס בראשית, אשאף למתן את ההשפעות של מדיניות זו בכל דרך שאוכל."

יו"ר הנהלת הסוכנות יהודית ויו"ר וועדת הבחירה של פרס בראשית נתן שרנסקי ציין, כי "העם היהודי לאורך הדורות סבל לא רק מאנטישמיות פעילה ואליומה, שהייתה מעשי ידי המיעוט, אלא גם מן האדישות של הרוב. זאת הייתה האדישות שהפכה את הרדיפות, את הפוגרומים ואת השואה לאפשריים. אניש קאפור נלחם כל חייו נגד האדישות. לכן המסר שלו כה ברור, חזק ומעורר השראה."

ראש ממשלת בריטניה לשעבר טוני בלאיר:

"אני בטוח כי תשוקתו ומחויבותו של אניש קאפור לצדק חברתי, כמו יצירתיותו והכנותו שלו, יוכו לסייע בהעלאת המודעות למצב האסוני של הפליטים הסורים. פרס בראשית לא יכול היה לבחור בחתן טוב יותר או בנושא מתאים יותר לזמננו להתמקד בו."

מייקל בלומברג, חתן פרס בראשית 2014:

"אניש קאפור הינו אמן פורץ דרך שכישרים ודמיונו יוצאי הדופן נתנו השראה לבני האדם בעולם כולו. הוא חתן ראוי של פרס בראשית ואני מברך אותו על הכוונה לנצל את כספי הפרס לתמיכה בנושא חשוב כל כך."

מייקל דאגלס, חתן פרס בראשית 2015:

"משבר הפליטים הנוכחי, לצערי, מוכר לכולנו היטב. המסר של אניש קאפור - שאסור לנו לשתוק - הוא חשוב ובעל עוצמה. שאיפתו לסייע לעקורים מהדהדת בקרב העם היהודי ובקרב האנושות כולה."

יצחק פרלמן, חתן פרס בראשית 2016:

"כאמן שהקדיש חלק גדול מחייו לסיוע לאלה שלא שפר עליהם גורלם, אני מברך את אניש קאפור על מסירותו לנושא הסיוע לפליטים מסוריה. זהו אכן הטרגדיה של ימינו, ואלה מאיתנו שיש להם מזל לחיות בתנאים טובים בהרבה, נושאים באחריות להקדיש מזמננו ומשאבינו לאלה הנמצאים במצוקה."

הלן מירן, מנחת טקס פרס בראשית 2016:

"במשך עשרות שנים היה אניש קאפור לאחד האמנים המעניינים, החדשניים והפופולריים בעולם כולו. הוא שינה את הדרך בה אנו מבינים פיסול וכתוצאה מכך - את השקפת העולם שלנו. לעם היהודי מורשת ארוכה ועוצמתית של מסורת אמנותית ותרומה לכל סוגי האמנות, ואניש הינו דוגמא עכשווית חזקה ביותר של המסורת הנמשכת הזאת."

